

Direktoratet for
e-helse

Foreløpig resultater samfunnsøkonomisk analyse: Pasientens prøvesvar

Samarbeidsgruppene lab+rad-pat
22.06.2022
Maren Obrestad

Pasientens prøvesvar

- Pasientens prøvesvar er:
  - Pasientens prøvesvar er en nasjonal informasjonstjeneste for oppslag i laboratorie- og radiologisvar.

- Hvordan har vi gått frem for å finne resultatene:
  - Samtaler med relevante ressurser i prosjektet
  - Intervjuer med fagpersonell
  - Litteratur

Hovedprinsipp for verdsetting i SØA

«..nyttevirkningene settes lik det befolkningen samlet er villig til å betale for å oppnå dem, mens kostnadsvirkningene skal være lik den verdien disse ressursene har i beste alternative anvendelse (alternativkostnaden)». (DFØ,2018)

«kalkulasjonspriser skal reflektere betalingsvilligheten for nyttevirkningene av tiltaket og alternativkostnaden til de ressursene som følger av tiltaket. Finansdepartementets rundskriv R-109/2014

Nytte er:

- en virkning som øker velferden for én eller flere grupper i samfunnet, eller for samfunnet samlet, som følge av tiltaket.
- Positive virkninger, effekter, fordeler eller gevinster.
- Virkninger som vurderes:
  - Trygghet
  - Kvalitet
  - Tidsbesparelser
  - Helsegevinster
  - Spart ressursbruk

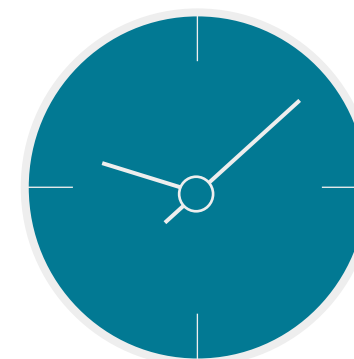
Hvorfor gjør vi samfunnsøkonomisk analyse?

- Gjøres ofte for å vise at et tiltak er lønnsomt før det søkes om investeringsmidler
- Hvorfor gjør vi samfunnsøkonomisk analyse når investeringen allerede er tatt:
  - Kan være nødvendig å vise nytte av e-helsetiltak til involverte aktører og beslutningstakere
  - Det har tidligere vært manglende konkretisering av nytten til Pasientens prøvesvar, som kan gjøre det usikkert om det er noe nytte for enkeltaktører
    - Selv om ikke enkeltaktører opplever nytten, kan et tiltak fortsatt være samfunnsøkonomisk nyttig
  - Få et klart bilde av gevinster, utvikle gode gevinstrealiseringsplaner

Grunnlag for nytteanslagene er basert på tilbakemelding fra i aktuelle ressurspersoner i prosjektet og fagpersonell

Færre prøver tatt

Frigjort tid for helsepersonell til å møte fremtidens behov

Bedre innbyggeropplevelse og økt tillit til helsetjenesten

Bedre ivaretagelse av datasikkerhet.

Oversikt over virkninger av Pasientens prøvesvar

Tidsbesparelser

Legevakter slipper å bruke lang tid på å skaffe informasjon via faks og telefon.

Korttidsinstitusjoner/KAD sparer tid ved å bruke lang tid på å skaffe informasjon via faks og telefon

Langtidsinstitusjoner sparer potensielt litt tid på å skaffe informasjon via telefon og faks

Unngått behandling

På bakgrunn av bedre kunnskap av prøver som allerede er tatt vil sektoren totalt rekvirere mindre prøver.

På grunn av bedre kjennskap til pasientens prøvehistorikk vil det være færre innleggelses fra legevakt

Ikke-prissatte virkninger

Innbyggeren vil få et bedre møte med helsesektor og kvaliteten på tjenesten vil gå opp.

Enklere ivaretagelse av personvernrettigheter for innbygger og bedre ivaretagelse av informasjonssikkerhet

Bedre beslutningsgrunnlag og trygghetsfølelse hos helsepersonell

Tidsbesparelser:

- Vi antar tidsbesparelser hos:
  - Legevakt: tilbakemeldinger om mye tid potensielt spart ved tilgang til tidligere prøver
    - 5 min spart hos 10% av konsultasjoner
  - Korttidsavdeling/KAD/ØHD: tilbakemeldinger om mye tid potensielt spart ved tilgang til tidligere prøver
    - 5 min spart på 30% nye brukere
  - Langtidsavdeling: tilbakemeldinger om litt tid potensielt spart ved tilgang til tidligere prøver
    - 2 min spart på 15% av nye brukere
- Vi antar ikke tidsbesparelser hos:
  - Fastleger: har allerede tilgang til mye informasjon om pasienten, da de ofte står på kopi på svar
  - Sykehus og akuttmottak: vi har ikke inntrykk at det brukes så mye tid på leting etter prøvesvar i dag
  - Avtalespesialist: enkelt kan spare minimalt med tid, men ikke relevant for alle
  - Hjemmesykepleien: informasjon går gjennom fastlegen

Unngått behandling og breakeven

- Unngåtte prøver ved tilgang på prøvehistorikk:
  - Det offentlige brukte i 2020 15,5 milliarder kroner på radiologi- og labtjenester. Hvis Pasientens prøvesvar kan bidra til nedgang i 1% av dette vil det bidra med 155 millioner kroner spart av offentlige midler. Da vil kostnadene for drift og investering være dekket på 3 år.
  - Enkelte av dere sa at pasientens prøvesvar ville hjulpet dere unngå 1/5 av prøver rekvirert, mens andre trodde det ikke ville endre noe. Hva kan være riktig estimat?
- Unngåtte innleggelses fra legevakt
  - 11% av konsultasjoner på legevakt ender i innleggelse. Hvis Pasientens prøvesvar kan få dette ned til 10% sparer offentligheten ca. 27 millioner i året.

Effekter som ikke er prissatt

Virkningsgruppe	Virkning
Ikke prissatte virkninger	Bedre innbyggeropplevelse og økt tillit til helse- og omsorgstjenesten
	Enklere ivaretagelse av personvernrettigheter for innbygger og bedre ivaretagelse av informasjonssikkerhet
	Økt trygghet hos behandler som følge av bedre og beslutningsgrunnlag
	Kvaliteten på tjenesten vil øke, og kan bidra til bedre helse

Bekymring: innbyggerens tilgang til pasientens prøvesvar skaper bekymring for flere. Dette kan skape høyere trykk på spesialister og øke uroen hos enkelte brukere som ikke har kunnskap om tolking av prøvesvar.